

Acute verwardheid: leidraad voor familie

azdelta

Uw ziekenhuis.

Beste patiënt, bezoeker

In deze brochure wordt het ziektebeeld delier verduidelijkt. Er worden ook tips meegegeven wat je kan doen als bezoeker bij een persoon die een delier doormaakt.

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen? Aarzel dan zeker niet om ze te stellen. De artsen en verpleegkundigen zullen u graag meer uitleg geven.

De artsen en medewerkers van az delta

1 Wat?

Een delier is een toestand van acute verwardheid, aandachtstoornissen of cognitieve problemen (stoornissen in denken, waarnemen, oriëntatie...). De stoornis kan zich op korte tijd ontwikkelen (meestal binnen enkele uren of dagen) en kent doorheen de dag een schommelend verloop dat met de avond ernstiger kan worden.

2 Ontstaan

Het opkomen van een delier wordt vaak veroorzaakt door

- een ziekenhuisopname
- een chirurgische ingreep
- één of meerdere lichamelijke ziekten
- het plots stoppen van medicatie/alcohol gebruik
- geneesmiddelenintoxicaties.

3 Symptomen

Een delier kan voorkomen in verschillende vormen.

Rustige of apathische vorm ('stil delier')

- verminderde aandacht
- verminderde beweging
- verminderde interactie met de omgeving
- passief en onverschillig reageren
- langzamer en minder reageren

Onrustige of hyperactieve vorm

- motorische onrust en agitatie (plukken, doelloos bewegen of rondwalen, uit bed willen klimmen)
- verminderde controle (niet kunnen stil zitten/liggen)
- rusteloosheid (klachten over mentale rusteloosheid, gedwongen zijn, onrust)
- roepen, schelden en afweren van zorgverleners
- hallucinaties.

Soms kan het zijn dat beide vormen afwisselend voorkomen bij een patiënt. Dit komt voornamelijk voor bij oudere patiënten.

4

Risicofactoren

Een delier kan door verschillende factoren beïnvloed worden, maar niet iedereen heeft een even grote kans om die te ontwikkelen. Bepaalde factoren maken een zorgontvanger hier kwetsbaarder voor:

- leeftijd (boven de 70 jaar)
- cognitieve stoornissen
- stoornissen in de activiteiten van het dagelijkse leven
- gebruik van alcohol, drugs, geneesmiddelen
- eerder doorgemaakt delier
- zicht- en/of gehoorstoornissen
- trauma (oplopen van fractures, ondergaan van een ingreep)

De aanwezigheid van een of meerdere bovenstaande risicofactoren leidt niet altijd tot het ontwikkelen van een delier. Het zijn wel uitlokkende factoren die de kans op het ontwikkelen van een delier verhogen.

5 Gevolgen

Vaak heeft het nadelige gevolgen voor de zorgontvanger. Door een delier kan:

- hun ziekenhuisopname verlengd worden;
- hebben zij een langere revalidatieduur;
- vertonen zij een functionele achteruitgang;
- hebben zij grotere financiële kosten;
- is er een verhoogde kans op plaatsing in een woonzorgcentrum;
- is er een hoger sterftecijfer.

6 Wat kunt u doen als familie?

Als familie/mantelzorger speel je een waardevolle rol bij het geven van informatie over de persoon die een delier doormaakt. Het is belangrijk om als familie aan het verplegend personeel te melden indien de patiënt:

- slaapmedicatie inneemt (wat, hoeveel);
- eerder al verward geweest is;
- aanwezigheid van een ander ziektebeeld (vb. dementie, Parkinson, Alzheimer)

Breng het personeel op de hoogte indien je merkt dat er plotselinge veranderingen zijn in de mentale of fysieke toestand van de persoon.

7 Enkele tips

- Bezoek van bekenden leidt tot een veilig gevoel voor de persoon. Indien mogelijk kom zo vaak mogelijk langs en probeer beschikbaar te zijn om te helpen met hun zorg.
- Vertel de persoon wie je bent.
- Spreek langzaam en in korte zinnen met een duidelijke stem.
- Moedig de persoon aan om te drinken en te eten.

- Vermeld tijdens uw bezoek datum, tijdstip en waar u verblijft. Dit kan de verwardheid verminderen.
- Een verminderd zicht of gehoor kan de verwardheid verergeren. Wees aandachtig bij uw bezoek dat de persoon zijn bril en/of gehoortoestel aan heeft.
- Als de persoon onrustig of agressief is probeer hem niet tegen te houden. Laat hem rondlopen maar zorg er wel voor dat er geen gevaar is om te vallen.
- Breng persoonlijke herinneringen mee van thuis zoals bijvoorbeeld foto's, kamerjas, klok... dit geeft de persoon een veilig gevoel.
- Laat het personeel weten welke persoonlijke informatie kan helpen om iemand met een delier te kalmeren en te oriënteren zoals bijvoorbeeld namen van familie en vrienden, hobby's...

Notities

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines.

Contact

AZ Delta
Dienst traumatologie
Deltalaan 1
8800 Roeselare

☎ 051 23 71 60

✉ afd.traumato.neurochir@azdelta.be

🌐 www.azdelta.be

Bron: dienst traumatologie